

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
สำนักงานเขตทวีวัฒนา

การประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สำนักงานเขตทวีวัฒนา

การประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบนของหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพที่ดีจะส่งผลให้ปัญหาการรับสินบนลดลง ลดความสูญเสียทางงบประมาณที่เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจของประเทศ ประเทศสามารถมีงบประมาณไปพัฒนาสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร เป็นไปตามกรอบแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ที่มุ่งเน้นให้ภาครัฐมีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ความหมายของการทุจริต สินบน และผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การทุจริต

ทุจริตในภาครัฐ หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ

ทุจริตต่อหน้าที่ หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ที่เท่านั้นหรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบ สำหรับตนเองหรือผู้อื่นหรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

ประพฤติมิชอบ หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายระเบียบคำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีทุกหมายจะควบคุมดูแลการรับการเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน ประเภทความเสี่ยงทางทุจริตแบ่งเป็น ๓ ด้าน (Function Based)

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต ตามพ.ร.บ.อำนวยการความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจที่ให้บริการที่ประชาชนอนุมัติหรืออนุญาตตาม พ.ร.บ. การอำนวยการความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสในการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงในการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายในงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๒. สินบน

สินบน (Bribery) หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับการให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะมุ่งใจให้กระทำการหรือไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

ทรัพย์สิน หมายถึง ทรัพย์สินและวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจถือเอาได้ เช่น เงิน ที่ดิน รถ เป็นต้น

ประโยชน์อื่นใด เช่น การสร้างบ้านหรือตกแต่งบ้านโดยไม่มีคิดราคา หรือคิดราคาต่ำ

๓. ผลประโยชน์ทับซ้อน

คำว่า Conflict of interest มีผู้ให้คำแปลเป็นภาษาไทยไว้หลากหลาย เช่น การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนบุคคล” หรือ “ประโยชน์ทับซ้อน” หรือ ประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ประโยชน์ขัดกัน” หรือบางท่านแปลว่า “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” หรือ “ความขัดแย้งทางผลประโยชน์”

คู่มือการปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ประโยชน์ส่วนบุคคล (Private interests) คือ การที่บุคคลทั่วไปในสถานะส่วนบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรมหรือกระทำการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว เครือญาติ พวกพ้อง หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางธุรกิจ เป็นต้น

ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ (Public interests) คือ การที่บุคคลใดๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะของเอกชน การกระทำการใด ๆ ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์ หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวม ที่เป็นประโยชน์ของรัฐการทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและจะมีรูปแบบของความสัมพันธ์หรือมีการกระทำในลักษณะต่าง ๆ กันที่เหมือนหรือคล้ายกับการกระทำของบุคคลในสถานะเอกชน เพียงแต่การกระทำในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการในสถานะเอกชน จะมีความแตกต่างกันที่วัตถุประสงค์เป้าหมายหรือประโยชน์สุดท้ายที่แตกต่างกัน

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในรูปแบบต่าง ๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่ดุลยพินิจ ในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำใดๆ หรือดำเนินการดังกล่าวนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่น ๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม มีได้หลายรูปแบบไม่จำกัดอยู่ในรูปแบบตัวเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินด้วย จำแนกรูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ออกเป็น ๗ รูปแบบคือ

๑. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits) หรือ สินบน ซึ่งผลประโยชน์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สิน ของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้ และผลจากการรับผลประโยชน์ต่างๆ นั้น ได้ส่งผลให้การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๒. การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ เข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัททำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติ สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง หรือเรียกได้ว่าเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post-employment) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐลาออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกันหรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้น หาประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทและตนเอง

๔. การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) ในรูปแบบนี้มีได้หลายลักษณะไม่ว่าจะเป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจ ที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์การสาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างพิเศษเป็นที่ปรึกษาโครงการโดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ปรึกษาสังกัดอยู่

๕. การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้ประโยชน์จากการที่ตนเองรับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง อาจจะไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเข้าเอาประโยชน์เสียเอง

๖. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการซึ่งจะต้องใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปทำงานส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในการเมือง (Pork-barreling) เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือ การใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism) หรืออาจจะเรียกว่าระบบอุปถัมภ์พิเศษ เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้าทำสัญญากับบริษัทพี่น้องของตน

๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น (influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อวิเคราะห์จุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการรับสินบน
๒. ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการรับสินบน และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตทวีวัฒนา
๓. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้สำนักงานเขตทวีวัฒนามีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้
๔. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน มี ๔ กระบวนงาน ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแส้นั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่น่าไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไป มีความเสี่ยงต่อการรับสินบน จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาอีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

การประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน

พิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงและผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงต่อการรับสินบน (Bribery Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการรับสินบนของหน่วยงานในอนาคต
ความเสี่ยง (Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบ ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ผลกระทบที่เกิดขึ้น อาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ผลกระทบทางลบ เรียกว่า ความเสี่ยง ผลกระทบทางบวก เรียกว่า โอกาส
ความเสี่ยง/ปัญหา	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ประเด็นความเสี่ยงต่อการรับสินบน	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงต่อการรับสินบนอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงต่อการรับสินบน (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงต่อการรับสินบนที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงต่อการรับสินบน (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนงานหรือโครงการ

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน

ตารางที่ ๑ เกณฑ์โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูงมาก (๔ ครั้งต่อปีขึ้นไป)
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูง (๓ ครั้งต่อปี)
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (๒ ครั้งต่อปี)
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (๑ ครั้งต่อปี)
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่ถึง ๑ ครั้งต่อปี)

ตารางที่ ๒ เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	กระทบต่องบประมาณหรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	กระทบต่องบประมาณหรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	กระทบต่องบประมาณหรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	กระทบต่องบประมาณหรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	กระทบต่องบประมาณหรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

ตารางที่ ๓ ระดับความเสี่ยงต่อการรับสินบน

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ปัจจัยสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงต่อการรับสินบน

๑. ความมุ่งมั่นของผู้นำองค์กร ในการวางระบบการบริหารความเสี่ยงต่อการรับสินบนขององค์กรทำให้เรื่องของการบริหารความเสี่ยงต่อการรับสินบน เป็นนโยบายและแนวทางที่ทุกส่วนจะต้องนำไปปฏิบัติ

๒. ความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงต่อการรับสินบนในทิศทางเดียวกันของคนในองค์กร

๓. กำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยงต่อการรับสินบนอย่างทั่วถึงทั้งองค์กรและกระทำการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

๔. มีการเปิดเผยแผนและผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบนในเว็บไซต์ของหน่วยงานและมีการสื่อสารภายในหน่วยงาน ติดตามประเมินผลเพื่อวัดประสิทธิผลของแผนบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบนอย่างต่อเนื่อง และสร้างความตระหนักเรื่องความเสี่ยงต่อการรับสินบนในองค์กร

การประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน เกิดจากการคัดเลือกงานหรือกระบวนการงานจากภารกิจของทุกฝ่ายในสำนักงานเขตฝ่ายละ ๑ งาน และโรงเรียน ๑ งาน โดยเฉพาะกระบวนการงานที่อาจก่อให้เกิดการรับสินบน แล้วนำมาระบุความเสี่ยง วิเคราะห์โอกาสและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นของความเสี่ยง แล้วนำมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันการรับสินบน

❖ การค้นหาและระบุความเสี่ยง

ลำดับ	โอกาส/ความเสี่ยงต่อการรับสินบน	ประเภทความเสี่ยงต่อการรับสินบน		ฝ่าย
		Known Factor	Unknown Factor	
๑	การจดทะเบียนพาณิชย์จัดตั้งใหม่		✓	ฝ่ายปกครอง
๒	การเรียกรับค่าดำเนินการในการกำหนดเลขที่บ้าน		✓	ฝ่ายทะเบียน
๓.	การเรียกรับผลประโยชน์ในการพิจารณาการออกใบอนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลงหรือถอน หรือเคลื่อนย้าย อาคาร (รายใหม่)		✓	ฝ่ายโยธา
๔	การเรียกรับผลประโยชน์ในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (รายใหม่)		✓	ฝ่ายสิ่งแวดล้อม
๕	การเรียกรับสินบนจากการรับแจ้งชำระภาษีป้าย		✓	ฝ่ายรายได้
๖	เรียกรับสินบนจากการให้บริการตัดต้นไม้		✓	ฝ่ายรักษาความสะอาดฯ
๗	การเก็บค่าบริการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษา		✓	ฝ่ายการศึกษา
๘	การเรียกรับสินบนจากการขายทอดตลาดทรัพย์สินชำรุด		✓	ฝ่ายการคลัง
๙	การเรียกรับค่าปรับในการกระทำผิดกฎหมาย		✓	ฝ่ายเทศกิจ
๑๐	การเรียกรับสินบนการขึ้นทะเบียนขอรับเงินสงเคราะห์ค่าจัดการศพผู้สูงอายุตาม ประเพณี		✓	ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ
๑๑	การเรียกรับผลประโยชน์อันมิควรได้จากร้านค้าที่เป็นผู้รับจ้างเหมา ประกอบอาหารเช้าและอาหารกลางวัน		✓	โรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานครในพื้นที่เขตทวีวัฒนา

Known Factor : ความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว

Unknown Factor : ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อนแต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด

❖ การระบุประเด็นความเสี่ยงต่อการรับสินบน

การประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบนของ สำนักงานเขตทวีวัฒนา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๑. ฝ่ายปกครอง : การจดทะเบียนพาณิชย์จัดตั้งใหม่

กระบวนการงาน	ประเด็นความเสี่ยงต่อการรับสินบน	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แผน/มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบน	ผู้รับผิดชอบ
การจดทะเบียนพาณิชย์จัดตั้งใหม่	๑. การขอ/เสนอผลตอบแทนเพื่อ ให้ช่วยลัดคิว ๒. ผู้ยื่นคำขอไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น การไม่มีหน้าร้านตามที่กฎหมายกำหนด อาจมีการเสนอผลตอบแทนเพื่อให้นาย ทะเบียนช่วยจดทะเบียนให้	๒	๔	สูง	๑. จัดทำระบบคิว ๒. จัดทำตัวอย่างการเตรียมคำขอ จดทะเบียน เผยแพร่บนเว็บไซต์และ สื่อของสำนักงานเขต ๓. ให้คำปรึกษาหรือแนะนำเกี่ยวกับ การจดทะเบียนแก่ผู้ประกอบการ ก่อนจดทะเบียน	ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขต ทวีวัฒนา

๒. ฝ่ายทะเบียน : การเรียกรับค่าดำเนินการในการกำหนดเลขที่บ้าน

กระบวนการงาน	ประเด็นความเสี่ยงต่อการรับสินบน	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แผน/มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบน	ผู้รับผิดชอบ
การขอกำหนดเลขที่บ้าน	๑. เจ้าหน้าที่ประวิงเวลาในการตรวจเอกสารเพื่อเรียกรับค่าดำเนินการ ๒. เจ้าหน้าที่ประวิงเวลาในการตรวจสอบสภาพบ้านเพื่อเรียกรับค่าดำเนินการ ๓. เจ้าหน้าที่เรียกรับค่าดำเนินการในกำหนดเลขที่บ้าน โดยอ้างว่าสามารถเลือกเลขที่บ้านได้	๑	๑	ต่ำ	๑. จัดทำมาตรการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสาร ๒. จัดทำมาตรการกำหนดไม่ให้เจ้าหน้าที่เรียกรับเงินหรือผลประโยชน์ค่าตอบแทนจากประชาชนและกำหนดบทลงโทษอย่างเคร่งครัดต่อเจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมการทุจริต ๓. กำชับ และเน้นย้ำให้เจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. กำรทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ (รวมฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑) อย่างเคร่งครัด	ฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขต ทวีวัฒนา

๓. ฝ่ายโยธา : การเรียกร้องผลประโยชน์ในการพิจารณาการออกใบอนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลงรีดถอน หรือเคลื่อนย้าย อาคาร (รายใหม่)

กระบวนการงาน	ประเด็นความเสี่ยงต่อการรับสินบน	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แผน/มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบน	ผู้รับผิดชอบ
การตรวจสอบเอกสารหลักฐานแบบแปลนคำขอใบอนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลงรีดถอน หรือเคลื่อนย้าย อาคาร (รายใหม่)	<p>๑. ผู้ขออนุญาตอาจจะมีเอกสารไม่ครบถ้วน</p> <p>๒. เอกสาร แบบแปลน หรือสถานที่ขอ อนุญาตไม่เป็นไปตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง</p> <p>จึงอาจจะเสนอผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนให้กับเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติอนุญาต</p> <p>๓. ใช้ระยะเวลาในการแก้ไขตรวจสอบ</p>	๒	๓	ปานกลาง	<p>๑. ให้มีการประชาสัมพันธ์เอกสารหลักฐานและขั้นตอนในการดำเนินการให้ประชาชนทราบอย่างชัดเจน</p> <p>๒. มีคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด</p> <p>๓. มีรายการการตรวจในการพิจารณาออกใบอนุญาตเพื่อให้เจ้าหน้าที่ใช้ในการตรวจสอบ</p> <p>๔. ผู้บังคับบัญชากำกับดูแลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส และตรวจสอบได้</p>	ฝ่ายโยธา สำนักงานเขต ทวีวัฒนา

๔. ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ : การเรียกร้องผลประโยชน์ในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็น

กระบวนการงาน	ประเด็นความเสี่ยงต่อการรับสินบน	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แผน/มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบน	ผู้รับผิดชอบ
การขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (รายใหม่)	เจ้าหน้าที่อาจเรียกรับสินบนหรือรับผลประโยชน์จากผู้ขอใบอนุญาตเสนอให้เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (รายใหม่) กรณีการขอใบอนุญาตไม่เป็นไปตามระเบียบ	๓	๔	สูง	๑. ปฏิบัติตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่า ด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บ รักษาเงิน การนำส่งเงิน และการตรวจเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ๒. ผู้บังคับบัญชากำกับดูแล ควบคุมและ ติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ๓. มอบหมายผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ ๔. มีกลไกการตรวจสอบภายใน ๕. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ข้อกำหนด มาปฏิบัติให้เป็นในทิศทางเดียวกัน	ฝ่ายสิ่งแวดล้อมสำนักงานเขตทวีวัฒนา

๕. ฝ่ายรายได้ : การเรียกรับสินบนจากการรับแจ้งชำระภาษีป้าย

กระบวนงาน	ประเด็นความเสี่ยงต่อการรับสินบน	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แผน/มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบน	ผู้รับผิดชอบ
การรับแบบแสดงรายการเพื่อชำระภาษีป้าย	<p>๑. ตรวจสอบการลงรายละเอียดในใบแจ้ง (ภ.ป.๑)</p> <p>๒. เจ้าของป้ายแจ้งขนาด ประเภท จำนวน ป้าย และเอกสารการติดตั้งป้ายไม่ถูกต้อง หรือยื่นเอกสารประกอบการพิจารณาประเมินภาษีไม่ครบ จึงเสนอคำตอบแทนให้เจ้าหน้าที่</p> <p>๒. การประเมินภาษีไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด</p>	๓	๒	ปานกลาง	พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบขนาด ประเภท และจำนวนป้ายให้ถูกต้องพร้อม แนบรูปถ่ายขณะตรวจป้าย และหลักฐาน อื่นๆ ที่เกี่ยวกับการติดตั้งป้ายให้ครบถ้วน เมื่อตรวจสอบแล้วเห็นว่าถูกต้อง จึงกำหนดค่าภาษีแล้วแจ้งการประเมินตาม แบบ ภ.ป.๓ ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย ชำระค่าภาษีป้ายภายใน ๑๕ วัน นับแต่ วันที่ได้รับใบแจ้งการประเมิน	ฝ่ายรายได้ สำนักงานเขต ทวีวัฒนา

๖. ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ : การเรียกรับสินบนจากการให้บริการตัดต้นไม้

กระบวนการงาน	ประเด็นความเสี่ยงต่อการรับสินบน	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แผน/มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบน	ผู้รับผิดชอบ
การให้บริการตัดต้นไม้	เจ้าหน้าที่อาจเรียกรับสินบนจากการให้บริการตัดต้นไม้ เพื่อลัดคิวการบริการให้กับประชาชนให้ได้รับการบริการตัดต้นไม้ที่รวดเร็วยิ่งขึ้น	๑	๒	ต่ำ	<p>๑. ผู้บังคับบัญชาควบคุมและติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นประจำทุกวัน และกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. มอบหมายให้เจ้าหน้าที่คนอื่นๆ เป็นนายตรวจในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน</p> <p>๓. จัดทำแผนหมุนเวียนสับเปลี่ยนพื้นที่การตรวจของนายตรวจเพื่อป้องกันการสร้างอิทธิพลในพื้นที่</p> <p>๔. จัดให้มีการประชุมเน้นย้ำวิธีปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง และบทลงโทษกรณีที่มีการทุจริตเป็นประจำทุกเดือน</p>	ฝ่ายรักษาความสะอาดฯ สำนักงานเขตทวีวัฒนา

๗. ฝ่ายการศึกษา: การเก็บค่าบริการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษา

กระบวนการงาน	ประเด็นความเสี่ยงต่อการรับสินบน	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แผน/มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบน	ผู้รับผิดชอบ
<p>การขอใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร</p>	<p>๑. เจ้าหน้าที่ที่มีการเรียกรับผลประโยชน์ให้ตนเอง กรณีมีการเรียกเก็บค่าบริการไม่เป็นไปตามอัตราที่กรุงเทพมหานครกำหนด</p> <p>๒. ผู้มายื่นคำขอมีการเตรียมเอกสารไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้อง จึงให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้อำนวยความสะดวกในการดำเนินการอย่างรวดเร็ว</p>	<p>๒</p>	<p>๒</p>	<p>ต่ำ</p>	<p>๑. จัดทำหลักเกณฑ์รายละเอียดค่าบริการให้เจ้าหน้าที่และผู้ขอให้บริการทราบและปฏิบัติ</p> <p>๒. ผู้บริหารโรงเรียน และผู้บริหารเขตทวีวัฒนา กำกับดูแล การจัดเก็บค่าบริการสถานที่ของโรงเรียนให้เป็นไปตามปฏิบัติตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ค่าบริการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๕ รวมถึงมีการกำชับเจ้าหน้าที่ไม่ให้มีการเรียกรับค่าธรรมเนียมอื่นใด เพื่อเป็นค่าดำเนินการนอกเหนือจากค่าบริการที่กำหนดไว้</p>	<p>ฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขต ทวีวัฒนา</p>

๘. ฝ่ายการคลัง: การเรียกรับสินบนจากการขายทอดตลาดทรัพย์สินชำรุด

กระบวนการงาน	ประเด็นความเสี่ยงต่อการรับสินบน	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แผน/มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบน	ผู้รับผิดชอบ
การขายทอดตลาดทรัพย์สินชำรุด	เจ้าหน้าที่อาจมีการเรียกรับสินบนจากการขายทอดตลาดทรัพย์สินชำรุด โดยมีการประเมินราคาขั้นต่ำที่ไม่ตรงกับความเป็นจริงหรือ มีการเจรจาตกลงกับผู้ค้าเพียง รายเดียว	๒	๒	ต่ำ	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินราคา ขั้นต่ำทรัพย์สินชำรุด แยกฝ่าย เพื่อประเมินทรัพย์สินของตนเองให้ เป็นราคาขั้นต่ำตามสภาพที่ชำรุดจริง เพื่อมิให้กรุงเทพมหานครเสียผลประโยชน์ ๒. ผู้บังคับบัญชากำกับให้มีการเผยแพร่ประกาศขายทอดตลาดผ่านทางเว็บไซต์ และช่องทางอื่น พร้อมส่งสำเนาประกาศให้ผู้ค้า เพื่อประชาสัมพันธ์ให้เกิดการแข่งขันการสู้ราคาอย่างแท้จริง เพื่อป้องกันช่องทางการเรียกรับสินบนจากผู้ค้า กรณีปกปิดข่าวสารการขายทอดตลาด	ฝ่ายการคลัง สำนักงานเขต ทวีวัฒนา

๙. ฝ่ายเทคนิค : การเรียกรับค่าปรับในการกระทำผิดกฎหมาย

กระบวนการงาน	ประเด็นความเสี่ยงต่อการรับสินบน	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แผน/มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบน	ผู้รับผิดชอบ
การเรียกรับสินบนจากผู้ละเมิดกฎหมายพรบ.รักษาความสะอาดฯ	๑. เจ้าหน้าที่เพิกเฉยในการตรวจตราผู้กระทำความผิด ๒. เจ้าหน้าที่เรียกรับค่าดำเนินการในการกำหนดอัตราค่าปรับ	๑	๑	ต่ำ	๑. ผู้บังคับบัญชาควบคุมและติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นประจำทุกวันและกำชับ ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. มอบหมายให้เจ้าหน้าที่คนอื่น ๆ เป็นนายตรวจในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ๓. จัดทำแผนหมุนเวียนสับเปลี่ยนพื้นที่การตรวจของนายตรวจเพื่อป้องกันการสร้างอิทธิพลในพื้นที่ ๔. จัดให้มีการประชุมเน้นย้ำวิธีปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้องและบทลงโทษกรณีที่มีการทุจริตเป็นประจำทุกเดือน	ฝ่ายเทคนิค สำนักงานเขต ทวิวัฒนา

๑๐. ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม : การเรียกรับสินบนการขึ้น ทะเบียนขอรับเงิน สงเคราะห์ค่าจัดการ ศพผู้สูงอายุตาม ประเพณี

กระบวนงาน	ประเด็นความเสี่ยงต่อการรับสินบน	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แผน/มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบน	ผู้รับผิดชอบ
การขึ้นทะเบียนขอรับเงินสงเคราะห์ค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี	<p>ประเด็นความเสี่ยงต่อการรับสินบน</p> <p>๑. การจัดลำดับความสำคัญของการรับเงินที่ขึ้นทะเบียน เช่น ลำดับที่ขึ้นทะเบียนก่อนอาจได้รับเงินที่หลัง เนื่องจากมีการติดสินบนเจ้าหน้าที่ที่รับลงทะเบียน โดยเจ้าหน้าที่ไม่ตรวจสอบข้อมูลว่าผู้เสียชีวิตมีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐหรือไม่</p> <p>๒. เจ้าหน้าที่จ่ายเงินสงเคราะห์ค่าจัดการงานศพไม่ครบถ้วน</p>	๒	๓	ปานกลาง	<p>๑. หัวหน้างานกำชับให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบการลงทะเบียนและการจ่ายเงินตามลำดับของการขึ้นทะเบียน หากไม่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลจากผู้นำชุมชน/กรรมการชุมชน + เยี่ยมบ้าน</p> <p>๒. เมื่อผู้รับเงินสงเคราะห์ได้รับเงิน มีการลงนามรับจำนวนเงินครบถ้วน และ มีการบันทึกภาพขณะรับเงิน</p>	ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ สำนักงานเขต ทวิวัฒนา

๑๑. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตทวีวัฒนา : การเรียกรับผลประโยชน์อันมิควรได้จากร้านค้าที่ เป็นผู้รับจ้าง เหมมา ประกอบอาหารเช้า และอาหารกลางวัน

กระบวนงาน	ประเด็นความเสี่ยงต่อการรับสินบน (เหตุการณ์ หรือรูปแบบ พฤติการณ์การรับสินบน)	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยงต่อการรับสินบน	แผน/มาตรการบริหารจัดการ ความเสี่ยงต่อการรับสินบน	ผู้รับผิดชอบ
โครงการอาหารกลางวัน นักเรียนในสถานศึกษา สำนักงานเขตทวีวัฒนา	การจ้างเหมาประกอบอาหาร เป็นการจัดจ้างกับร้านค้า เจ้าหน้าที่อาจเรียกรับสินบนใน ระหว่างการจ้างเหมา โดยไม่มี การควบคุมคุณภาพอาหาร และ เพื่อให้ผู้รับจ้างเบิกจ่ายเงิน ค่าจ้างได้รวดเร็ว	๑	๑	๑	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ รับผิดชอบโครงการ ๒. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับ วัสดุ/ตรวจรับวัตถุดิบ/ตรวจ คุณภาพอาหารทุกวัน ๓. แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตามการดำเนินโครงการ ๔. กำกับให้มีการประกอบอาหาร ตามแนวทางของสำนักการศึกษา โดยยึดตามระบบ Thai School Lunch for BMA เพื่อให้อาหาร มีคุณภาพและมาตรฐาน ๕. ผู้อำนวยการเขตประชุมกำชับ ให้ทุกโรงเรียนดำเนินงานด้วย ความสุจริตโปร่งใสปราศจากการ รับสินบน	โรงเรียน ในสังกัด สำนักงาน เขตทวีวัฒนา